

Μια πρόσκληση από τους Συντάκτες: Τι έρχεται μετά;

*Insurgent Notes*¹

Το επόμενο τεύχος των *Insurgent Notes*, που προς το παρόν έχει προγραμματιστεί να κυκλοφορήσει στις αρχές της άνοιξης του 2021, θα είναι αφιερωμένο στη θεματική “Τι έρχεται μετά;”. Προσκαλούμε όσους/ες διαβάζουν το *Insurgent Notes* να σκεφτούν και να συνεισφέρουν ένα άρθρο είτε σχετικό με ένα συγκεκριμένο θέμα είτε πάνω σε γενικότερα ζητήματα σχετικά με τις συνθήκες, τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες στον απόηχο των κάπως ιστορικών γεγονότων του 2020.

Θα έρθει ένας καιρός στο προσεχές μέλλον που θα είναι εφικτό να εμπλακεί κανείς σε σημαντική κατά πρόσωπο πολιτική δραστηριότητα (συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων, συναντήσεων, πορειών, συγκεντρώσεων, πικετοφοριών, μποϋκοτάζ, απεργιών κλπ.) χωρίς τους τόσους περιορισμούς που επιβάλλονται από ανησυχίες για τη δημόσια υγεία ή τα χαρακτηριστικά αυτών που είναι δυνατόν να συμμετέχουν (ηλικία, υγεία κλπ.). Βλέπουμε αυτό που ελπίζουμε να συμπεριλάβουμε στο τεύχος σαν μια προετοιμασία για τη δράση μας όταν έρθει αυτή η στιγμή. Σε αυτό το πλαίσιο, θα δίνουμε προτεραιότητα σε ζητήματα όπως: ψάξιμο και έρευνα· πολιτική εκπαίδευση· την αυτοδραστηριότητα των ασθενών και των εργατών υγείας για την επεξεργασία και το προχώρημα των δικών τους ανησυχιών, προβληματισμών και δυναμικών λύσεων σε χρόνια προβλήματα· την οργάνωση όλων των εργατών (απασχολούμενων και άνεργων) για την υπεράσπιση των υλικών τους συμφερόντων· το είδος των αλλαγών στην καθημερινότητα που θα έπρεπε να προαχθούν αν θέλουμε να αποτρέψουμε το ξέσπασμα νέων ιών· ιδέες για την αποτελεσματική διαχείριση σύνθετων τεχνικών ζητημάτων (τέτοιων όπως τα τεστ και η διανομή εμβολίων) που να είναι συμβατή με την πεποίθηση ότι η πρακτική γνώση έχει τη θέση της δίπλα στην τεχνική γνώση και την σχέση ανάμεσα στα άμεσα αιτήματα και τα μακροπρόθεσμα οράματα. Παρ’ όλα αυτά, είναι ευπρόσδεκτες συνεισφορές και για άλλα θέματα.

Για μας, δυο προκλήσεις θα πρέπει να έχουμε στο μυαλό ακόμα και αν η προσοχή μας είναι σε πιο άμεσες έννοιες:

1. τι πρέπει να γίνει για να προετοιμαστεί η παγκόσμια εργατική τάξη για την ανάληψη του ελέγχου και τον μετασχηματισμό της κοινωνικής παραγωγής που είναι αναγκαία για την ανθρώπινη επιβίωση όλων και τη δραματική βελτίωση των συνθηκών ζωής για δισεκατομμύρια φτωχοποιημένων ανθρώπων σε ολόκληρο τον κόσμο – μέσα σε συνθήκες που να είναι όλο και περισσότερο ευάγωγες στην ελεύθερη ανάπτυξη των ανθρωπίνων δυνατοτήτων και επιθυμιών, και
2. τι είδη πολιτικής δράσης χρειάζονται ώστε να συντηχθούν η εκρηκτική οργή των εξεγερμένων στους δρόμους και τις πλατείες και ο θυμός πολλών δισεκατομμυρίων που σιγοβράζει – που γίνεται πολύ πιο περίπλοκος από την κυριαρχία κάθε είδους λιγότερο ή περισσότερο αλλόκοτων θεωριών συνωμοσίας καθώς και την αυξανόμενη σημασία μαζικών κινημάτων των οποίων οι πολιτικές αφητηρίες δεν είναι εύκολο να ταξινομηθούν (όπως το κίνημα των κίτρινων γιλέκων στη Γαλλία όπως ακόμα και μερικές από τις διαμαρτυρίες ενάντια στους κυβερνητικούς περιορισμούς στις καθημερινές δραστηριότητες στη διάρκεια της πανδημίας). Και στις δύο περιπτώσεις, οι απαντήσεις θα πρέπει να οδηγήσουν τους επαναστάτες καθώς ονειρεύονται, σκέφτονται, συζητούν και αντιπαράτιθενται σχετικά με το τι να κάνουν στη συνέχεια και για την αντικατάσταση τελικά αυτής της άθλιας κατάστασης πραγμάτων από μια αταξική κοινωνία. Έχουμε τεράστια επίγνωση ότι δεν πρόκειται να υπάρξει μια μοναδική φόρμουλα να ακολουθηθεί σε όλες τις διαφορετικές περιστάσεις οικονομικής ανάπτυξης και πολιτικής ελευθερίας στον κόσμο. Πιστεύουμε, όμως, ότι υπάρχει κάτι σημαντικό στο πιο συστηματικό μοίρασμα ιστοριών και αναλύσεων.

Μεταξύ άλλων, αυτό περιλαμβάνει σοβαρές συζητήσεις σχετικά με τις μορφές πολιτικής οργάνωσης και αυτοκυβέρνησης, στις οποίες θα πρέπει να δοθεί έμφαση. Παρά τον ιστορικά εκρηκτικά χαρακτήρα των

¹ Στμ. Μεταφρασμένο από εδώ: <http://insurgentnotes.com/2021/01/an-invitation-from-the-editors-what-next>.

πανεθνικών, και πραγματικά παγκόσμιων, διαμαρτυριών που ξέσπασαν ως αντίδραση στην δολοφονία από την αστυνομία του George Floyd, οι πιο ριζοσπαστικές δυνάμεις σπάνια σκέφτονταν το “πέρα από τη στιγμή”. Οι ριζοσπαστικές αυτές δυνάμεις είναι πολύ πιθανόν να έχουν μικρή προηγούμενη εμπειρία και αυτό τις ενθάρρυνε. Αλλά οι κινητοποιήσεις δεν έγιναν στην πραγματικότητα ένα κίνημα. Ήταν και είναι ένα πιεστικό ερώτημα το πώς μια ριζοσπαστική αριστερά θα μπορούσε να παρέμβει ώστε να συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των δυνάμεων χωρίς να υπονομεύει την αυτονομία και τον προσδιορισμό τους.

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν και τόσα καλά μοντέλα για αριστερές πολιτικές οργανώσεις. Δεν νομίζουμε ότι είτε οι σχετικά καινούριες μικρές ομάδες είτε τα υπολείμματα των Λενινιστικών/Τροτσκιστικών/Μαοϊκών σεκτών είναι ιδιαίτερα σχετικές. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι οι Σοσιαλιστές Δημοκράτες της Αμερικής – DSA (με τις 70 περίπου χιλιάδες μέλη, την αξιολογημένη δομή συμμετοχής από τα κάτω και την διάθεση να υποστηρίξουν ένα φάσμα διαφορετικών οργανωμένων πολιτικών τάσεων) θα μπορούσαν ίσως να υπηρετήσουν μια τέτοια λειτουργία. Δυστυχώς, δεν φαίνεται ότι έχουν μέχρι τώρα ξεφύγει από τους εξωτερικούς δακτύλιους της πολιτικής τροχιάς γύρω από το Δημοκρατικό Κόμμα. Παρ’ όλα αυτά, μερικές τοπικές οργανώσεις και μερικές από τις πιο αριστερές εκλογικές συνελεύσεις² παρουσιάζουν διαφορετικές δυνατότητες και είναι ευπρόσδεκτο να ακούσουμε και να συζητήσουμε γι’ αυτές.

Με δεδομένη την αδύναμη κατάσταση των οργανωμένων κινήματων στα αριστερά του Δημοκρατικού Κόμματος και των ΜΚΟ, συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι θα βοηθούσε αρκετά αν διάφορες τάσεις, των οποίων οι διαφορετικές πολιτικές καταγωγές συχνά συσκοτίζουν ουσιώδεις συμφωνίες σε πολλά θεμελιώδη ζητήματα, σκέφτονταν μερικές μορφές κοινής συζήτησης και πιθανής δράσης – αλλά αυτό θα απαιτούσε ένα άλμα πέρα από για πολύ καιρό διατηρημένες σεκταριστικές υποθέσεις. Ίσως [αυτό το τεύχος των *Insurgent Notes*](#) να αποτελεί μια συνεισφορά σε αυτό τον σκοπό.

Να αναρωτιόμαστε “Τι ακολουθεί μετά;” σημαίνει επίσης να αναρωτιόμαστε σχετικά με την πανωλεθρία που έχει παραχθεί από την πανδημία (νοούμενη ως διάδοση του ιού, η αρρώστια και τα βάσανα που είχε ως συνέπειες, ο εκτεταμένος σχεδιασμός και οι λειτουργικές αποτυχίες να διατηρηθεί η δημόσια υγεία και το υλικό ευ ζειν, η διάχυτη επιδείνωση των υλικών συνθηκών των ανθρώπων, τα τεράστια πολιτικά ρήγματα που προκλήθηκαν από τις αποφάσεις τοπικών, περιφερειακών και κρατικών αρχών) και οι πολιτικοί αγώνες που διεξήχθησαν ή όχι καθώς και να λάβουμε υπόψιν αυτών που θα μπορούσαν να διαφωτιστούν από μια ενδελεχή μελέτη των ίδιων φαινομένων.

Ελπίζουμε να συμβάλλουμε στην εξέλιξη μιας διαδικασίας με την οποία οι άνθρωποι βγάζουν νόημα αυτών που έχουν συμβεί και αυτών που έχουν αντέξει. Παρά την εκτενή κάλυψη από διάφορα μέσα ενημέρωσης, είναι πιθανό ότι δεν έχουμε ακόμα μια επαρκή κατανόηση της έκτασης του πόνου, των δεινών, της αναστάτωσης και της απομάκρυνσης που έχουν προκύψει ή των διαφορετικών αντιδράσεων σε αυτά τα βάσανα. Θα ήταν καλό να έχουμε μια πληρέστερη αντίληψη του μεγέθους του κόστους που η πανδημία έχει δημιουργήσει:

- θάνατοι και ασθένειες πιο μακροπρόθεσμα
- απώλεια και θλίψη στο επίπεδο των οικογενειών και των κοινοτήτων
- αναστάτωση και διακοπές στην εκπαιδευτική εμπειρία των σπουδαστών
- η αποδυνάμωση του συστήματος υγείας
- μακροπρόθεσμη ανεργία με περιορισμένες προοπτικές καινούριας απασχόλησης
- ο αριθμός των ανθρώπων που είναι άστεγοι ή στο χείλος του να μείνουν άστεγοι
- άνθρωποι χωρίς αρκετό φαγητό (ή, για να το θέσουμε εντελώς ξεκάθαρα, που έχουν πεινάσει ή πεινάνε)
- η εξάντληση των εργατών (εργατών γης, πωλητών στο διαδίκτυο, διανομέων, νοσοκομειακών, εργαζόμενων σε παντοπωλεία)
- περικοπές κυβερνητικών υπηρεσιών
- οι σωρευτικές συνέπειες να συμβαίνουν όλα αυτά ταυτόχρονα στις ζωές των ατόμων, των οικογενειών και των γειτονιών.

² Στμ. Στο πρωτότυπο: *caucuses*.

- Την ίδια στιγμή, πιστεύουμε ότι τα καταστροφικά γεγονότα της τελευταίας χρονιάς έχουν ρίξει φως σε πολλές πραγματικότητες της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων:
 - την δυνατότητα ραγδαίας, σε παγκόσμιο επίπεδο διάδοσης ιών στον σύγχρονο κόσμο
 - τις σημαντικά αποκλίνουσες τροχιές διάδοσης του ιού στις διαφορετικές χώρες
 - την αποτυχία των περισσότερων κρατών να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν επαρκείς συντονισμένες δράσεις ή λειτουργίες αντίδρασης και τα αρνητικά αποτελέσματα των μοντέλων “*just-in-time*” προμηθειών για την επάρκεια ουσιωδών εφοδίων και εξοπλισμού
 - τον διεθνή χαρακτήρα της ιατρικής γνώσης και της ανάπτυξης θεραπειών (συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων)
 - την διάχυτη παρουσία και σημασία των “υποκείμενων συνθηκών” στις πιο εξαθλιωμένες κοινωνότητες που προκύπτουν από το σύνολο των συνθηκών διαβίωσής τους
 - την έλλειψη επαρκούς καλά εκπαιδευμένου νοσηλευτικού προσωπικού που να παρέχει ποιοτική υγειονομική φροντίδα χωρίς τον κίνδυνο της εξάντλησης ή της περαιτέρω μόλυνσης
 - την σχετική έλλειψη δράσεων αυτοβοήθειας (όπως η ACT UP) μεταξύ των ασθενών του Covid και των φροντιστών τους
 - την σχετική αδράνεια των εργατών ως τάξης
 - τις ταυτόχρονες αδυναμίες και τα ισχυρά σημεία του “Μπαϊντενισμού”, του “Τραμπισμού” και των αποχρώσεών τους σε ολόκληρο τον κόσμο ως πόλων πολιτικής έλξης

Και εδώ, η λίστα μας μόλις που ξύνει την επιφάνεια και χρειαζόμαστε πορτραίτα με βαθύτερα χρώματα και υφές για να συλλάβουμε αυτό που έχει γίνει κατανοητό και αυτό που παραμένει σκοτεινό. Αναγνωρίζουμε επίσης ότι πρέπει να επεξεργαστούμε περαιτέρω μια ανάλυση και μια επιχειρηματολογία για το ότι ο πλήρης κοινωνικός έλεγχος της παραγωγής, χωρίς την επιταγή της συσσώρευσης, θα μπορούσε να καταστήσει εφικτή την ανάπτυξη υψηλής λειτουργικότητας και αυτοδιορθωνόμενων συστημάτων διαχείρισης για πολύπλοκες ουσιαστικές λειτουργίες, ιδιαίτερα σε περιστάσεις κρίσης.

Και από την άλλη, υπάρχει η συνεχιζόμενη σημασία του κόσμου πριν από την πανδημία – ενός κόσμου που δεν έχει στο μεταξύ εξαφανιστεί. Μερικές από τις πραγματικότητες που χρειάζεται να αναλογιστούμε είναι:

- η λίγο-πολύ διαρκής τάση προς την οικονομική κρίση, που αποφεύγεται μόνο από την διοχέυτηση αμέτρητων τρισεκατομμυρίων δολλαρίων και άλλων νομισμάτων στους οικονομικούς θεσμούς και τις αγορές
- τους όλο και μεγαλύτερους κινδύνους που οι σύγχρονες οικονομίες θέτουν στα οικοσυστήματα του πλανήτη (από τους οποίους η κλιματική “αλλαγή” είναι το πιο προεξέχον αλλά όχι το μοναδικό παράδειγμα)
- η παράλογα τεράστια παρουσία πάνοπλων κρατών (με τις Ηνωμένες Πολιτείες να είναι μακράν ο χειρότερος παραβάτης) σε ολόκληρο τον κόσμο
- η διάδοση τοξικών εθνικιστικών, θρησκευτικών, εθνοτικών, φυλετικών και *tribal* ανταγωνισμών, μίσους και φόβων στον κόσμο και τον κίνδυνο που αυτοί θέτουν για την ειρήνη, την ασφάλεια και την ευημερία των ανθρώπων παντού στον κόσμο
- την επιστράτευση αυτών των φόβων και του μίσους από αυταρχικές, μερικές φορές φασιστικές, ηγεσίες και κινήματα
- την θλιβερή πραγματικότητα ότι πάνω από 70.000.000 άνθρωποι στις Ηνωμένες Πολιτείες ψήφισαν υπέρ ενός απροκάλυπτα ρατσιστή, λευκού εθνικιστή, μισογύνη υποψηφίου
- την ανάδυση μιας δεξιά πτέρυγας-αυτόκλητης τιμωρού που, μερικές φορές, δουλεύει εννοχρηστικά με τις επίσημες κυβερνήσεις και τις αστυνομικές δυνάμεις και, άλλες φορές, ανεξάρτητα και ενάντια σε αυτές
- την ανάπτυξη μιας οικονομίας “πλατφόρμας”³, ανεξάρτητων συμβάσεων και αυτοαπασχόλησης ως μιας αυξανόμενα κυρίαρχης μορφής απασχόλησης και την συνακόλουθη παρακμή των παραδοσιακών θέσεων εργασίας με εργοδότη και εργαζόμενο, πλήρους απασχόλησης και με επιδόματα θέσε-

3 Στμ. Η αποκαλούμενη στα Αγγλικά “*gig*” οικονομία.

ων εργασίας, όπως και της συρρίκνωσης του τομέα των επίσημων συνδικάτων στο εργατικό δυναμικό⁴.

Τι θα μπορούσε να γίνει;

Οι σύντροφοί μας από τους *Angry Workers* στο Λονδίνο μάς έστειλαν μερικές προτάσεις για να ξεκινήσουμε να σκεφτόμαστε:

- Πώς βλέπουμε τις εντάσεις μέσα στην εργατική τάξη σχετικά με το καθεστώς του lockdown; Από τη μια πλευρά εργάτες αγωνίζονται για περισσότερη ασφάλεια στη δουλειά, που μπορεί να περιλαμβάνει το κλείσιμο διαφόρων λειτουργιών, από την άλλη εργάτες παλεύουν ενάντια στην επιλεκτική επιβολή απαγορεύσεων κυκλοφορίας κλπ. Εκφράζουν αυτές οι διαφορές μια υποκείμενη διαφορά στις υλικές συνθήκες, πχ. “εργατική δύναμη στην καρδιά της παραγωγής” εναντίον “περιθωριοποιημένων εργατών”; Είναι περισσότερο ένα ζήτημα πολιτικών συγκρούσεων εντός της τάξης;
- Με την πανδημία και την οικονομική διαχείριση της κρίσης, το κράτος ξαναμπήκε στο προσκήνιο. Στο Ηνωμένο Βασίλειο αυτό προκαλεί σύγχυση στο παλιό αριστεριστικό μάντρα ότι η κρατική παρέμβαση είναι αυτό που διακρίνει την αριστερά από τη δεξιά. Με όρους ταξικής πάλης, το κράτος είναι σε μια επισφαλή θέση, καθώς τώρα οικονομικά αιτήματα και από τους καπιταλιστές (οικονομική στήριξη) και τους εργάτες (λεφτά για την αναστολή εργασίας κλπ.) εστιάζονται στο κράτος. Αυτό μπορεί να έχει ένα ενοποιητικό αποτέλεσμα για τους εργατικούς αγώνες, καθώς τώρα υπάρχει ένα κοινό σημείο απεύθυνσης. Αλλά έχει επίσης και μια λειτουργία “διοχέτευσης” καθώς τα συνδικάτα έχουν τώρα ένα ευκολότερο παιχνίδι “απεύθυνσης στην κυβέρνηση”, μάλλον, και όχι να αντιμετωπίσουν άμεσα τα αφεντικά. Πώς καταλαβαίνουμε αυτές τις αντιτιθέμενες τάσεις;
- Στο Ηνωμένο Βασίλειο, τουλάχιστον, οι επιθέσεις από τα αφεντικά στις δουλειές και τους μισθούς επιταχύνονται ραγδαία και υπάρχουν οι πρώτες αντιδράσεις από τα συνδικάτα – αν και ασθενικές και απομονωμένες. Πώς πιστεύουμε ότι μπορούμε να παρέμβουμε πολιτικά σε αυτούς τους αμυντικούς αγώνες; Υπάρχει πιθανότητα να συνδέσουμε τους αγώνες αυτούς με την εμπειρία του εγκλεισμού, όταν ένας σχετικά μικρός αριθμός εργατών (σε τομείς-κλειδιά) έσωσαν την κοινωνία από μια “φυσική συμφορά” (την πανδημία) και τώρα αναμένεται να γίνουν τα πρώτα θύματα μιας συμφοράς “ανθρώπινης προέλευσης” (της κρίσης); Πριν ξεκινήσει η τωρινή επίθεση στις δουλειές και τους μισθούς, ο υψηλός βαθμός κοινωνικής παραγωγικότητας ήταν μπροστά στα μάτια όλων: μια δεκαετία συζήτησης για την τεχνητή νοημοσύνη, την αυτοματοποίηση και τα αυτο-οδηγούμενα αυτοκίνητα· και μετά, ένας χρόνος που το lockdown απέδειξε ότι το 70% των δουλειών δεν είναι ουσιαστικά ζωτικής σημασίας. Πώς παρεμβαίνουμε σε αυτή την αντίστιξη: μια ραγδαία φτωχοποίηση, από τη μια, και, από την άλλη, την πρόσφατη μνήμη του “υψηλού επιπέδου κοινωνικής παραγωγικότητας”;

Μια εμπειρία που αλλάζει τον κόσμο;

Ο Andy Blunden, συγγραφέας και ακτιβιστής από την Αυστραλία, προτείνει ότι η πανδημία Covid μπορεί να γίνει κατανοητή ως μία *perezhivanie* (στα Ρωσικά) ή “μια εμπειρία που αλλάζει τον κόσμο” – μια εμπειρία ενός πολύ μικρού αριθμού συμβάντων που, λίγο-πολύ ταυτόχρονα, επηρέασαν άμεσα εκατομμύρια άτομα και πολλά ακόμα περισσότερα έμμεσα, σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο Blunden διερεύνησε τις σύνθετες σημασίες της ρωσικής λέξης:

Τυπικά μιλώντας, η λέξη *perezhivanie* σημαίνει “εμπειρία”. Αλλά “*perezhivanie*” είναι μια λέξη η οποία δεν έχει ισοδύναμο στα Αγγλικά που να μεταφέρει πλήρως το εύρος και το βάθος της σημασίας της στη ρωσική γλώσσα και κουλτούρα. Υπάρχουν δύο πράγματα σχετικά με το πώς γίνεται κατανοητή στα Ρωσικά γενικά, και στην Πολιτισμική Ψυχολογία του Vygotsky ειδικότερα, που δεν μεταφέρονται στην αγγλική έκφραση της “*experience*”/εμπειρίας. Πρώτον, ετυμολογικά, η “*perezhivanie*” είναι ισοδύναμη με την λέξη “*survive*”/επιβίωση στα Αγγλικά. Όταν οι άνθρωποι γράφουν την αυτοβιογραφία τους, διαλέγουν από τις εκατοντάδες χιλιάδες

⁴ Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον Paul Wasserman για μερικά χρήσιμα σχόλια και υποδείξεις σχετικά με τα ζητήματα αυτά.

ώρες της ζωής τους συγκεκριμένες στιγμές ή επεισόδια (μερικές φορές πολύ εκτεταμένα) στα οποία επιβίωσαν, φορές που έκαναν επιλογές που τους άλλαξαν τη ζωή, επιλογές που διαμόρφωσαν την προσωπικότητά τους, καταστάσεις τις οποίες διαχειρίστηκαν (ή απέτυχαν να διαχειριστούν) και οι οποίες άλλαξαν για πάντα όχι μόνο το πώς βλέπουν τον κόσμο αλλά (και αυτό είναι το σημαντικό) το πώς ο κόσμος τους βλέπει ή όταν ένας γονιός ή ένα άλλο σημαντικό πρόσωπο (ιδιαίτερα στην περίπτωση των παιδιών) ή ίσως το σύστημα της δικαιοσύνης, τους έθεσε μπροστά σε κάτι που είχαν κάνει και τους ανάγκασε να το αναλογιστούν⁵. Εκείνες τις εμπειρίες που τους άλλαξαν και τους έκαναν αυτό που είναι.

Δεύτερον, όπως το γνώριζαν οι αρχαίοι Έλληνες δραματικοί ποιητές, δεν είναι η εμπειρία ως τέτοια που αλλάζει το πρόσωπο. Όπως εξήγησε ο John Dewey (1939), “μια εμπειρία” είναι ένα ενεργό επεισόδιο της αλληλεπίδρασης ενός προσώπου με μια δύσκολη κατάσταση που παρουσιάζει προκλήσεις. Είναι καλά γνωστό ότι τα πιο τραυματικά γεγονότα, όπως η κακοποίηση στα πρώιμα παιδικά χρόνια, μπορεί να “καταπνιγεί” ή να γίνει αποδεκτή παθητικά. Κάποια άτομα περνούν μέσα από έναν πόλεμο αλλά θυμούνται μόνο την συντροφικότητα και την αλληλεγγύη. Γενικά, όμως, αφότου έχει περάσει αυτή η κατάσταση, οι άνθρωποι την αναστοχάζονται, ίσως μόνοι τους σε περιόδους ήρεμου στοχασμού ή από κοινού με κάποιο άλλο άτομο που εμπιστεύονται. Όμως, η *perezhivanie* περιέχει την αλλαγή της σχέσης του υποκειμένου με τον κόσμο. Ο Φρόυντ αποκάλυψε αυτή τη διαδικασία “κάθαρση”, κατ’ αναλογία με την παρακολούθηση ενός δράματος στο θέατρο ως μέσου για τον αναστοχασμό από κάποιον της ίδιας της εμπειρίας του και την ιατρική πρακτική της αφαίρεσης ενός δηλητηρίου από το σώμα. Η κάθαρση είναι η ενεργή διαδικασία της παρατήρησης, της επεξεργασίας, του στοχασμού, της επεξεργασίας και “αφομοίωσης” μιας εμπειρίας. Είναι το πραγματικό έργο της αντιμετώπισης του τι έχει γίνει και πώς αντέδρασε σ’ αυτό. Είναι μάλλον μέσω της κάθαρσης που ένα πρόσωπο μετασηματίζεται και όχι από το ίδιο το γεγονός. Το γεγονός μπορεί να είναι στιγμιαίο, αλλά η κάθαρση μπορεί να διαρκέσει χρόνια. Αυτό είναι που σημαίνει η *perezhivanie*: η *perezhivanie* είναι η όλη διαδικασία. Έχει μια αρχή, μια μέση και ένα τέλος. Είναι ένα μοναδικό όλον, είναι η ακολουθία τέτοιων *perezhivaniya* που δημιουργεί το πρόσωπο.

Η ζωή είναι μια σειρά από *perezhivaniya* με μακρές ενδιάμεσες περιόδους σταδιακής προσαρμογής στον καινούριο σου εαυτό, επίλυσης των προβλημάτων που η ζωή φέρνει μπροστά σου, μέχρις ότου η επόμενη *perezhivanie* αλλάξει τη σχέση σου με τον κόσμο⁶.

Σε αυτό το πνεύμα, θα θέλαμε να έχουμε ένα πληρέστερο μέτρο του τι έχει συμβεί και τι έχει αυτό σημαίνει και μετά να σκεφτούμε για το τι έρχεται στη συνέχεια. Ζητάμε από τους αναγνώστες και του φίλους μας να γράψουν άρθρα και/ή να προτείνουν άλλους που θα μπορούσαν. Η τελική ημερομηνία προς το παρόν είναι στις 15 Μαρτίου 2021. Θα εκτιμούσαμε μια εκ των προτέρων ειδοποίηση από τα άτομα που σκοπεύουν να υποβάλλουν κάτι. [Γράψτε μας](#). Επίσης, παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί μας αν θέλετε να μιλήσουμε γι’ αυτό που πιθανόν θα γράψετε.

Loren Goldner & John Garvey

⁵ ΣΤμ. Στο πρωτότυπο: “...forced them to take (sic) reflect on it”.

⁶ Δείτε: Andy Blunden, “*The Corona Virus is a world perezhivanie*”